سیاسەتی پاکتاوکردنی فەلەستینییەکان.. عوسمانی حاجی مارف

کاتێک فەلەستینیەکان بەدەنگ دەبن، پشتگوێ دەخرێن. کاتێک بەرەنگار دەبنەوە بە شەیتان ناوزەند دەکرێن. ڕاستە ڕووداوەکانی زیاتر لە سی ڕۆژی ڕابردو، مەترسیەکانی پشتگوێخستنی پرسی فەلەستین نیشان ئەدەن. لەهەمانکاتدا دەبینین ئیسرائیل و هاوپەیمانەکانی، بەمەبەست بەو ئەنجامە نەگەیشتون کە دەبێت ئەم کارەساتە بەجددی وەربگرن و مامەڵەی بکەن کە فەلەستینیەکانی لە غەززە تووش کردووە. لەهەمانکاتدا نەک نەیانویست ڕێگاچارەیەکی عەمەلی و ئینسانیش بدەن بەدەستەوە، بەڵکو ئیسرائیل گەیشتە ئەو ئەنجامەی کە دەبێت ئۆپەراسیۆنێکی سەربازیی توندوتیژتر دەستپێبکات بۆ لەناوبردنی ئەوان.

ڕەنگە دوای ئەوەی ئیسرائیل دڵنیابێت کە بەردومانە ئاسمانیەکانی باڵەخانە و تونێلەکانی وێران کردووە، هێرشەکانی بەردەوامی پێبدات و سەربازەکانی بەکاربهێنێت. لەهەمانکاتدا دەستدرێژیەکانی لەڕووی پانتاییەوە فراوانتر دەبن. پێشبینی دەکرێت لەسەرەتادا ئەم ئۆپەراسیۆنانە لە باکووری کەرتی غەززە چڕبکرێنەوە، چونکە ئەمە ئەو بەشەی غەززەیە کە ئیسرائیل فەرمانی بە دانیشتووانەکەی داوە چۆڵی بکەن. هەروەها کە هێرشەکانی بۆ سەر حەماس لەوێ چڕ کردۆتەوە. ئەمەش بەناوی ئازادکردنی ئەو بارمتانەیە کە بەدەست حەماسەوەن، بەڵام ئەمجۆرە لە هەڵگیرسانی شەڕ، سیاسەتی پاکتاوکردنە بە مەرامێکی سیاسی تر نەک ڕزگارکردنی بارمتە گیراوەکانی لای حەماس.

تائێستا ڕوون نییە کە بەردومانی ئاسمانی و لەشکرکێشی زەمینی بوبێتە هۆی نەهێشتنی حەماس یان کەمکردنەوەی تواناکانی، بەڵام ئاستی قوربانیەکانی خەڵک بەرچاوو بێشومارە. تەنانەت ئەگەر ئیسرائیل سەرکەوتنێک بەدەست بهێنێت لەمیانەی لەناوبردنی تەواوی تۆڕی ئەو تونێلانەی کە حەماس لە کەرتی باکوری غەززە لێیداون، بەڵام هێشتا باشووری غەززەش تۆڕێکی بەرفراوانی تونێلەکان لەخۆدەگرێت. بۆیە ئۆپەراسیۆنەکان لەوێ زۆر قورسترو سەختتر دەبن. لەهەمانکاتدا ئەوەی جێگای سەرنجە ئەگەری ئەوە هەیە ئۆپەراسیۆنەکانی ئیسرائیل لە باشور ببێتە هۆی قوربانی و کوژرانی ژمارەیەکی زۆرتر لە خەڵکی مەدەنی، چونکە شەڕی شارەکان سەخت و

قورسن.
سەربازانی ئیسرائیلیش لەکاتی ئۆپەراسیۆنەکانی ئەم دواییەی شارەکاندا ئاستێکی بەرزی توانا و پیشەیی بوونیان نیشان نەداوە، بۆیە تاکتیکی شەڕەکانیان زیاتر پشت بە وێرانکاری و قوربانی و کوشتارێکی زۆر دەبەستێت. بەئاشکراش ئەم ڕۆژانە غەززە لە خوێن و تاواندا نوقم دەکەن! حکومەتی فاشیستی ئیسرائیل، وەك باڵێکی دڕندەیی و تاوانکاری حکومەتی ئەمریکا و هاوپەیمانە ئەوروپییەکانی، بەبڕیارە بەپێی نەخشە و بڕیاری ڕاگەیەندراو ژیان لە هەموو زیندەوەرانی ئەم ناوچەیە بسەنێتەوە.
لە لێدوانە فەرمییەکانی ئیسرائیلدا، بەڕوونی دەرکەوت کە ئیسرائیل لە وەڵامدانەوەیدا بڕیاری پێشێلکردنی یاسا مرۆییە نێودەوڵەتییەکان داوە، بەڵام لەگەڵ بەردەوامبوونی ئەو پێشێلکاریانەی ڕۆژانە دەبینرێن، ڕۆژئاواو ئەمریکا چاویان لێداخستووەو پاساو بە تاوانەکانی دەهێننەوە.
ناتانیاهۆ هەوڵدەدات سەرکردەکانی ئەوروپا ڕازی بکات بۆ فشارخستنە سەر میسر، بۆ وەرگرتنی پەنابەرانی کەرتی غەززە بۆ ناو خاکەکەی. هەروەها دەیەوێت میسرییەکان لانی کەم لەماوەی ئەم هێرشە دڕندانەیەی بۆ سەر دانیشتوانی غەززە ئەنجامی ئەدات، جێگایان بکەنەوە، بەڵام ئەوەی ناتانیاهۆ دەیەوێت ئەوەیە بەڵکو میسر دەرگاکانی بکاتەوە تا ئیسرائیل بتوانێت بۆ هەمیشە دایانبخات. هەروەها سەرکردە باڵاکانی ئیسرائیل و بەشێک لە بەرپرسانی پێشوو درێغی ناکەن لە بەشداریکردن لە مشتومڕێکی گشتی سەبارەت بە ئاوارەبوونی زۆرەملێی فەلەستینییەکان لە غەززەوە بۆ میسر. لەم بارەیەو میسر جارێ هیچ ڕێکەوتنێکی نەکردووەو ڕۆشنیش نییە هەڵوێستی چۆن دەبێت، تائێستا بێدەنگی هەڵبژردووە.
ئەم فشارانەی ناتانیاهۆ هاوکاتە لەگەڵ ڕاپۆرتە بەردەوامەکانی وەزارەتی ئیستخباراتی ئیسرائیل، کە بەڵگەنامەیەکیان بڵاوکردۆتەوە لیستی ئەو بژاردانەی خستۆتەڕوو کە دراوە بە دەسەڵاتدارانی ئیسرائیل بۆ مامەڵەکردن لەگەڵ فەلەستینییەکان لە غەززەدا. بەئەمەش لەنێو ئەم بژاردانەدا ئەوەیە کە ئیسرائیل ناوچەی پارێزبەندی چەند کیلۆمەترێک لەقووڵایی خاکی میسردا دروست بکات و ڕێگەی گەڕانەوەیان نەبێت، لە بەڵگەنامەکەدا ئاماژە بەوەشکراوە، ئەم پرۆژەیە پێویستی بەوەیە ئیسرائیل هەوڵی چڕوپڕ بدات بۆ ڕاکێشانی پاڵپشتی نێودەوڵەتی، بەتایبەتی ئەمریکا.
لەڕاستیدا ئیسرائیل لەڕێگەی وەزارەتی ئیستخباراتەوە دان بەوەدا دەنێت کە پاکتاوکردنی دانیشتوانی غەززە ئێستا بەشێکە لە پاکێجی چەمکی سیاسەت و مامەڵەکردن لەگەڵ فەلەستینییەکاندا. دروستکردنی

هەلومەرجێک بۆئەوەی ژیان لە کەرتی غەززەدا نەتوانرێت بەردەوام بێت، کە دەبێتە هۆی ئاوارەبوونی بەکۆمەڵی دانیشتوانی کەرتی غەززە بۆ میسر یان کەنداو.

لایەنگرانی ئیسرائیل، لە ئەمریکا و لە ڕۆژئاوا زۆرباش ئاگاداری ئەم نەخشەو سیاسەتەی ڕاستڕەوەکانی ئیسرائیلن. هەروەها لەباری عەمەلیشەوە ئەم هێرشە بەربەری و دڕندەییەی ئێستا ئیسرائیل پیادەی دەکات، هەنگاوە عەمەلییەکانی ئەو سیاسەتی پاکتاوکردنە نیشان ئەدات، بەڵام زۆر بەشەرمانە بێ دەنگی لێکراوە، بە پاساوی بەدیهێنانی ئاسایش بۆ ئیسرائیل، واتە دەبێت سەروو دوو ملیۆن لە خەڵکی غەززە بەزۆرەملێ لەناو بیابانەکانەدا جێگایان بۆ بکرێتەوە، تاوەکو ئیسرائیل بەمشێوەیە دەوڵەتە دینی و فاشیستەکەی پارێزراو بێت.

ئەوەی بەتایبەتی جێگەی سەرسوڕمانە، ووڵاتانی ڕۆژئاوا چاودێری هەموو ئەو شتانە دەکەن کە ئێستا ڕوودەدەن، بەڵام کارە دڕندەکانی حەماس کە لە ٧ی ئۆکتۆبەردا ئەنجامیدا، دەکەنە بیانوویەک بۆ عەمەلیکردنەوەی سیاسەتی پاکتاوکردنی تەواوی دانیشتوانی غەززە.

تەنانەت لەکاتێکدا ئیسرائیل بەردەوامە لە قڕکردنی هەزاران خەڵکی غەززە، هەروەها زۆرێک لە خەڵکی دیکە لەژێر داروپەردو و کەلاوەی داڕماوی باڵەخانەکاندا ژیان دەکەن. لەلایەکی تریشەوە ئەمریکا و وڵاتانی هاوپەیمانی ئەوروپی ڕێتیانکردەوە شاڵاوی بەربەرییەتی هێرشەکانی ئیسرائیل بۆ سەر غەززە بوەستێنن، یان تەنها بەردەوامن لە دەربڕینی ئیدانەکردن بەرامبەر کوشتنی ئیسرائیلییەکان لە هێرشەکەی حەماسدا بۆ سەرئیسرائیل.. بۆیە ئەوە دەرکەوت ئەم کارەی ئیسرائیل دەیکات بەپشتیوانی هاوپەیمانەکانی لە رۆژئاواو و ئەمریکا، تۆڵەکردنەوەی کاریگەری قوربانییەکانی هێرشەکەی حەماس نیە! سیاسەتێکی پێشینەی پاکتاوکردنە بۆ دەرچونی ئیسرائیلە لەو قەیرانەی هەفتا ساڵە لەبەرامبەر کێشەی فەلەستیندا دەرگیرێتی.

لەهەمانکاتدا بۆ روبەروبونەوەی ئەو قەیرانەیە کە ئێستا لە پەیوەند بەو ئاڵوگۆڕانەی لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا بەڕێوەن، پێکهاتوە. ئەوە بێجگە لەوەی دەوڵەتی ئیسرائیل دەیەوێ بە پاکتاوکردنی فەلەستینییەکان پێگەی داهاتووی خۆی بچەسپێنێت و باسێکیش دەبارەی دەوڵەتی فەلەستین لەئارادا نەبێت.

لەلایەکی تریشەوە بە لەبەرچاوگرتنی ئەو خۆپیشاندانەی لە پایتەختەکانی ڕۆژئاوا ڕوودەدەن و دڕندەییەکانی ئیسرائیل لە غەززە ئیدانە دەکەن، لە نێویاندا ژمارەیەکی سەرسوڕهێنەری جولەکەکان، لە بەرگریکردن لە هەموو قوربانییەکان بەبێ جیاوازی لە دوای هێرشەکەی ٧ی ئۆکتۆبەرەوە پێشهاتوە، ئاستی ئنیسانییەتی جوڵانەوەیەکە کە تەواو

پەرچەکرداری دروست لە بەرامبەر ئیسرائیل و رۆژئاوا و ئەمریکادا دەردەبڕێت. هەروەها لەناو خودی ئیسرائیلیشدا ئەم جووڵانەوە دژی بەربەریە، دەنگ و ناڕەزایەتیان هەیە.
لەکاتێکدا ململانێ ناڕەواکانی ئیسرائیل لەبەرامبەر خەڵکی فەلەستیندا دابەشبوون و ناڕەزایەتی لە کۆمەڵگاکانی ڕۆژئاوادا گەورەترکات، حەتمیە لە بەهێزبونیدا بەکاریگەر نابێت لە سەر مەزاجی گشتی و فشار دەخاتە سەر رۆژئاوا و ئەمریکا بۆ ئاقاری ئەوەی دۆخەکە بگۆڕدرێت، بەتایبەتی لە شوێنێکدا کە پرسەی نەچونە پێشەوەی سیاسەتەکان و بەرژەوەندیەکانی ئیسرائیل زیانی زیاتر بە خودی ئیسرائیل بگەیەنێت. لە ناچاریدا ئەگەری ئەوە هەیە شەڕەکە ڕاگرن، بەڵام لەئێستادا ئەم گۆڕانکاریە دیار نییە. بەڵگە بۆ ئەمەش ئەوەیە کە ئیسرائیلیەکان ئێستا بەئاشکرا باس لە پاکتاوی غەززە دەکەن بەرامبەر بە زیاتر لە دوو ملیۆن فەلەستینی لە غەززەدا کە سەرگەردان کراون، بە بەرچاوی وڵاتانی ڕۆژئاواوە، ئەم پاکتاوکردنە لە باری جێبەجێکردندایە و بەری پێناگرن و بەردەوامن لە پیلانێکی پر شەرمەزاری و بە ئاشکرا کاری لەسەر دەکەن، بە بەردومان و وێرانکاری و کوشتاری بەکۆمەڵ و هێرشی سەربازی شاڵاوێک پیادە دەکەن کە دانیشتوانی غەززە ناچار بە ئاوارەیی بن.
مەگەر سەرنەکەوتنی هێزی سەربازی ئیسرائیل لەبەرامبەر بەرەنگاری یان ڕوداوێکی کوتوپڕدا بەرەوڕبێتەوە، یان ئاستی شەڕەکە پەلبهاوێت و ناوچەی ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاست بگرێتەوە، ئەمەش بە ئەگەری دەخالەتی ئێران و هاوپەیمانەکانی روئەدات و ناوچەکە تەواو دەشێوێنێت و ئاگری شەڕەکە وەها گەورە دەکات، ئەگەری ئەوە دەنێتە پێشەوە ئەم پلانی پاکتاوکردنە بە کارەساتی تر پاشەکشەی پێبکرێت.
لەمانە گرنگتر و کارسازتر بەهێزبونی ئەو ناڕەزایەتیە بەرفراونە جەماوەریە جیهانیەیە کە ئێستا لەمەیداندایە و دژ بەو داگیرکاری و هێرشە بەربەریە هەڵوەستیان گرتووە، کە بەرامبەر دانیشتوانی فەلەستین دەکرێت. لەهەمانکاتدا پێداگری لەسەر دوو دەوڵەتی فەڵەستین و ئیسرائیل دەکات.